

РЕШЕНИЕ

№ 12265

гр. София, 27.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав, в
публично заседание на 16.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **13409** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-чл.178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.27, ал.1, т.6 от Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК). Образувано е по жалба от В. Л. П. против Решение по т.1 от дневния ред по Протокол №13/11.12.2025 г. на Управителният съвет (УС) на Национален фонд „Култура“ (НФК) към министъра на културата, с което е одобрен доклада на оценителната комисия с резултатите за финансиране на проектите по програма „Създаване и/или разпространение – малки проекти 2025“, в частта за проекта на жалбоподателя 25SRMPE-61, за който е прието, че кандидатът е недопустим в протокол на техническата комисия- приложение към същия доклад.

Наведените основания за оспорване са съществено нарушение на установената форма, поради липса на релевантни мотиви- чл.146, т.2 от АПК; допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, поради неизясняване на относимите по случая факти, довело и до противоречие с приложимите материалноправни норми-чл.146, т.3 и т. 4 от АПК.

Жалбоподателят твърди, че от обявени на 12.12.2025г. на сайта на НФ „Култура“ резултати въз основа на Решение по протокол № 13/11.12.2025 г. на УС на НФК от 11.12.2025 г. е установил, че

не е допуснат до участие, като в таблицата с резултатите било посочено, че е регистриран като адвокат. Това заключение било невярно. Действително от повече от 20 години бил вписан в БУЛСТАТ като самоосигуряващо се лице, извършващо юридически услуги като адвокат. Впоследствие обаче номерът му в Булстат, съвпадащ с ЕГН, бил служебно променен от Булстат на нов №[ЕИК], според законите изисквания за нуждите на НАП. На 23 септември 2025 г., съгласно новите изисквания на Програмите на НФ „Култура“, се вписал в регистър БУЛСАТ и като самоосигуряващо лице, извършващо дейност в областта на културата „Творческа дейност в областта на литературата, и изкуствата“, (по КИД), като по този начин изпълнил новото изискване за допустимост на участието му като физическо лице в процесната програма. Номерът по БУЛСТАТ е един, той не се променял, независимо от дейностите, регистрирани от лицето, видно от направена още към 23.09.25 г. справка в регистър Булстат. Режимът на Булстат е регистрационен, формален, всяко едно физическо лице, което се заявява като самоосигуряващо се можело да извършва не само една, а множество дейности - като адвокат, дизайнер, режисьор, сценарист, артист и всичко онова, което е посочено в Класификацията на икономическите дейности (КИД) и се избирало при попълване на заявлението в Булстат. Затова се получавал един постоянен номер, с който лицето действало като самоосигурител на себе си или осигурител на лицата, с които работи, независимо колко дейности и в какви области извършва самоосигуряващото се лице.

Твърди още, че въпреки приетия дневен ред, видно от протокола, нямало произнасяне по доклада на техническата комисия (ТК), която вземала решения кои проекти са недопустими и по какви причини. В този смисъл изложените съображения на техническата комисия не били станали част от мотивите на обжалвания пред съда акт. Решението на УС пък относно доклада на оценителната комисия (ОК) не съдържало собствени мотиви, а препращало към мотивите в „доклада на оценителната комисия“. При първоначалното гласуване на заседанието на УС, този доклад не бил приет. Приет бил едва при повторното гласуване, въпреки несъгласието на отделни членове. Отбелязано било в протокола, че има много несъответствия и проблеми при оценяването. В доклада на комисията, отбелязани в таблицата с резултатите, бил направен извод, че жалбоподателят е „недопустим кандидат“, тъй като е регистриран като адвокат. Дадени му били 0 точки в таблицата. Този извод бил немотивиран, защото не ставало ясно въз основа на какви проверки е направен. Отделно от това, още на 23.09 2025 г. - последния ден за подаване на документи, жалбоподателят се бил регистрирал в Булстат като самоосигуряващо се лице не само

като адвокат, но и като лице, извършващо дейност в областта на културата, каквото било новото изискване на НФК за проектите. Ако в Доклада на техническата и оценителната комисия и в таблицата на резултатите е бил възпроизведен пълният текст на регистрацията му в Булстат към 22.09.2025 г., щяло да се види, че жалбоподателят отговаря на законните изисквания за участие. В този смисъл решението на ТК и съответно на Управителния съвет било основано на неверни констатации и поради това е опорочено.

В съдебно заседание пред АССГ, жалбоподателят се явява лично и моли за уважаването на жалбата.

Ответникът – УС на НФК не изпраща процесуален представител за участие, но от пълномощника му – адв. П. П. преди началото на съдебното заседание е депозирано аргументирано писмено становище за неоснователност на жалбата. Заявено е искане за присъждане на разноски – заплатено адвокатско възнаграждение в размер от 613,556 евро.

Административен съд София- град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени доказателствата по преписката и служебно на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК провери изцяло законосъобразността на акта, намира следното от фактическа и правна страна:

Между страните е безспорно от фактическа страна, а се установява и от приложените в преписката доказателства, че жалбоподателят е подал проект 25SRMPE-61 „раклата и славеят“, игрален късометражен филм“ за финансиране по програма „Създаване и/или разпространение – малки проекти 2025“ (Програмата).

В съответствие с условията за допустимост на кандидатите по Програмата (л.30 по делото), допустими кандидати са и самоосигуряващи се физически лица, регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ“, като изрично под линия е посочено, че „свободна професия“ по смисъла на § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗЗРК е професия, упражнявана в областта на културата, самостоятелно и независимо. От данните в регистър БУЛСТАТ се установява, че жалбоподателят е регистриран като упражняващ дейност/професия „адвокат“ още на 02.11.2005 г. Установява се и това, а и самият жалбоподател го сочи в жалбата си, че на 23.09.2025 г. същият е вписал като основна дейност „Юридически дейности“, а като допълнителна дейност - „Творческа дейност в областта на литературата и изкуствата“. Тази допълнителна дейност жалбоподателят сам твърди, че е вписал, за да отговори на изискванията за допустимост по Програмата.

На основание чл.11 от Наредба №6 от 21.11.2024 г. за общите условия за провеждане на конкурсите за предоставяне на средства от Национален фонд "Култура", за допустимост на разходите, за оценка на проектите и за тяхното изпълнение (Наредба №6 от 21.11.2024 г.), със Заповед № 3-303-8/23.08.2025 г., доп. със Заповеди №3-303-8#1/25.09.25 г., №3-303-0/01.10.25 г. и Заповеди №3-303-8#11/22.10.25 г. на изпълнителния директор на НФК (л. 20- л.23 по делото) е назначена ТК по Програмата, като е определен и крайният срок за приключване на работата й- 28.10.2025 г.

На основание чл.12 от Наредба №6 от 21.11.2024 г. със Заповед № 3-303-15/08.10.2025 г., доп. и изм. със Заповеди №3-303-15#1/23.10.25 г. и №3-303-15#2/07.11.25 г. . на изпълнителния директор на НФК (л. 24- л.27) на изпълнителния директор на НФК (л. 20- л.23 по делото) е назначена ОК по Програмата, като е определен и крайния срок за приключване на работата й- 24.11.2025 г.

По делото е безспорно от фактическа страна, а се установява и от данните, публично достъпни на страницата на НФК <https://ncf.bg>, че със Заповед № РД09-578/06.06.2025 г. министърът на културата е назначил следния състав на УС на НФК:1. В. В. - представител на Министерството на културата; 2. Г. К. - представител на Министерството на финансите; 3. Р. Н. - представител на Министерството на образованието и науката; 4. И. К. – представител на Министерството на туризма; 5. С. Й.-Д. – представител на Министерството на външните работи; 6. К. А. – представител на Министерството на иновациите и растежа; 7. Д. С. – представител на Националното сдружение на общините; 8. проф. д-р Е. С. – представител на направление „Екранни изкуства“; 9. А. К. – представител на направление „Литература“;10. П. М.– представител на направление „Визуални изкуства“; 11. С. П. – представител на направление „Музика“; 12. проф. д-р И. Г. – представител на направление „Културно наследство“; 13. д-р М. Н.-Б. – представител на направление „Танц“; 14. д-р С. И. – представител на направление „Театър“; 15. проф. д-р И. К. – представител на направление „Образование в областта на културата и изкуствата“.

Проектът на жалбоподателя е разгледан от ТК, която е приела, че подателят му и жалбоподател по делото е недопустим кандидат, тъй като в качеството си на адвокат не е сред допустимите категории лица, които могат да кандидатстват по Програмата (л.253). Резултатите от работата на ОК също са отразени в табличен вид, като са отразени общ брой точки -0 и е възпроизведено становището на ТК, че кандидатът е недопустим (л.234, гръб). Видно от отразеното в Протокол

№13/11.12.2025 г. на заседанието проведено на 11.12.2025 г. (л.242-л.247 по делото) в началото са присъствали 12 от 15-те членове на УС на НФК, като към 12.45 часа в заседанието участват 9 от 15-те членове. В тази връзка в протокола изрично е отразено, че кворумът е променен на 9 души (л.245, гръб). Всички 9 присъстващи членове, след прегласуване, са гласували единодушно „за“ приемането на доклада на ОК. Петима от тях са гласували „за“ с особено мнение:“Да не се загубят средствата по програмата и в подкрепа на качествените проектни предложения. Това гласуване е компромис за последен път. Необходимо е да се приемат условия, които да не създават грешки при финансиране с публични средства“.

При тези фактически установявания съдът обуславя следните правни изводи:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с Определение №4458/03.02.2026 г. за насрочване на делото в открито съдебно заседание и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ от съда.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, макар и по различни от изложените в нея съображения:

1. Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че осъществената от ТК преценка за неговата недопустимост, като кандидат, е невярна. По делото е установено, че жалбоподателят е регистриран като упражняващ дейност/професия „адвокат“ още на 02.11.2005 г. Както съдът вече посочи във фактическите си установявания, допустимите по Програмата кандидати самоосигуряващи се физически лица трябва да са регистрирани като упражняващи свободни професии в сферата на културата, регистрирани в регистър БУЛСТАТ. Съгласно изрично посочената в условията на Програмата за приложима дефиниция по см. на § 1, т.7 от ДР на ЗЗРК, „свободна професия“ е професия, упражнявана в областта на културата, самостоятелно и независимо. Следователно, както твърди и пълномощникът на ответника в депозираното по делото писмено становище, не е достатъчно лицето да е самоосигуряващо се и да има регистрация в БУЛСТАТ, трябва и регистрацията и упражняваната свободна професия да са в сферата на културата. Действително на 23.09.2025 г. жалбоподателят е вписал като основна дейност „Юридически дейности“, а като допълнителна дейност - „Творческа дейност в областта на литературата и изкуствата“. Това обстоятелство обаче не променя основната дейност на жалбоподателя- „Юридически дейности“, което съответства на професията му на адвокат и не представлява дейност в сферата на културата. Вписването на „Творческа дейност в областта на литературата и изкуствата“ като допълнителна дейност не изменя характера на основната

професионална дейност на кандидата. Съдът отчита и обстоятелството, че самият жалбоподател в жалбата до съда посочва, че е извършил вписването на 23.09.25 г.- последния ден преди изтичането на срока за кандидатстване по Програмата, за да отговори на изискванията за допустимост по програмата. В този смисъл вписването на творческа дейност има изглеждат да има формален характер и не може да промени факта, че основната регистрирана професионална дейност на лицето е била и остава извън сферата на културата. Следователно ТК правилно е приела, че жалбоподателят не попада в категорията на лицата, които упражняват свободна професия в сферата на културата по смисъла на условията на Програмата, и съответно кандидатът не отговаря на изискванията за допустимост.

2. Неоснователни са и оплакванията на жалбоподателя за липса на мотиви относно извършената преценка. В съответствие със задължителната съдебна практика (Тълкувателно решение №16/1975 г., ОСГК на Върховния съд и Тълкувателно решение № 1/2006 г. на ОС на ВАС), неизлагането на мотиви в самия административен акт не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, ако фактическите основания и конкретните съображения за издаването му се съдържат в документ, предхождащ издаването на акта или в последващ такъв. В случая съображенията са изложени в таблицата с резултати, изготвена от ТК преди заседанието на УС.

3. Неоснователно е и твърдението на жалбоподателя, че посочването на 0 точки в таблицата с резултатите на ОК означава липса на мотиви. Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредба № 6 от 21.11.2024 г. оценката на административното съответствие и допустимостта на проектните предложения се извършва от членовете на техническата комисия. Тази проверка представлява първият етап от оценителния процес, при който се установява дали кандидатът и проектното предложение отговарят на условията за участие в процедурата. Именно на този етап ТК е направила констатацията, че кандидатът не попада в допустимите категории лица по Програмата. Съгласно чл. 18, ал. 1 от същата наредба експертната и финансовата оценка се извършва само на проекти, които са допуснати след проверката за административно съответствие и допустимост. Следователно проектните предложения, които са определени като недопустими на етапа на административната проверка, не се допускат до следващия етап за оценяване и не се разглеждат от оценителната комисия по същество. Поради това за тях не се извършва експертна оценка по критериите на програмата. Именно в този аспект е разбираемо и отбелязването на 0 точки в Таблицата с резултатите. Посочването на нулева оценка не представлява резултат от експертна

оценка по същество, а техническо отразяване на факта, че проектът не е допуснат до етапа на експертна оценка, поради установена недопустимост на кандидата. След като техническата комисия е установила, че кандидатът не отговаря на условията за допустимост по Програмата, проектът не е могъл да бъде разглеждан от оценителната комисия, нито да бъде оценяван по критериите за качество и съдържание. Поради това не е възможно и не е предвидено в процедурата да бъдат присъждани точки по тези критерии. Следователно отбелязването на 0 точки в таблицата с резултатите не представлява липса на мотиви, а е логично следствие от установената недопустимост на кандидата на предходния етап от процедурата и от нормативно установената последователност на оценителния процес. В таблицата с резултатите от работата на ОК е възпроизведено и заключението на ТК за недопустимост на кандидата, а протоколът на ТК е приложение към доклада на ОК, отразено и в процесния протокол на УС на НФК. Последното пък обуславя неоснователността и на оплакването на жалбоподателя, че докладът на ТК не е бил приет от УК на НФК. В съответствие с чл.17, ал.1- ал.4, чл.18, ал.1- ал.13 и чл.19, ал.1 и ал.2 от Наредба № 6 от 21.11.2024 г., докладът на ТК не подлежи на самостоятелно одобряване, а е част от приложенията към доклада на ОК (чл.19, ал.1, т.3 във вр. с чл.17), който по арг от чл.20 от Наредба № 6 от 21.11.2024 г. се одобрява от УС на НФК или се връща за провеждане на оценяването и класирането от етапа, в който са допуснати нарушения, когато те са отстранени, и се определя разумен срок за отстраняването им, или не се одобрява, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения, които не могат да бъдат отстранени.

4. Въпреки изложеното по-горе обаче, жалбата е основателна, защото оспореното решение е нищожно, а съгласно от чл.168, ал.2 от АПК съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това. Оспореното решение е акт на колективен орган и е прието при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, обезпечаващи валидното формиране на волята на колективния орган. Съгласно чл.26, ал.1 и ал.3 от ЗЗРК, УС на НФК се състои от 15 членове (по един представител на Министерството на културата, Министерството на финансите, Министерството на образованието и науката, Министерството на туризма, Министерството на външните работи, Министерството на иновациите и растежа;един представител, определен от управителния съвет на Националното сдружение на общините в Република България; седем представители, определени чрез процедура по подбор за срок от две години по предложение на ръководните органи на творчески съюзи

и културни организации, при спазване на изискването за балансирано представителство на отделните изкуства и един представител на академични институции в областта на културата), определени поименно със заповед на министъра на културата. Разпоредбата на чл.28, ал.2 от ЗЗРС предвижда, че „Управителният съвет заседава в присъствието на две трети от неговите членове, а решенията се вземат с мнозинство повече от половината от общия им брой. По делото се категорично се установи, че към момента на вземане на процесното решение в заседанието са участвали и са гласували 9 от членовете на УС на НФК, което е по-малко от две трети от неговите петнадесет членове-10 членове. Следователно решението е взето при липса на кворум, което обуславя нищожността му. Отделно от това съдът отбелязва, че петима от присъствалите и гласували „за“ девет членове са го направили със съображения (особено мнение), несъвместими с принципа за законност.

По изложените съображения, оспореният акт се обявява за нищожен. С решението разноси не се възлагат (чл.172а, т.7 от АПК), поради липса на искане за това (чл.81 от ГПК във вр. с чл.144 от АПК) от правоимащата страна-жалбоподателя по делото (чл.143, ал.1 от АПК).

Мотивиран така и на основание чл.172, ал.2, предл. 1-во от АПК, АССГ- II о., 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО Решение по т.1 от дневния ред по Протокол №13/11.12.2025 г. на Управителният съвет на Национален фонд „Култура“ към министъра на културата, с което е одобрен доклада на оценителната комисия с резултатите за финансиране на проектите по програма „Създаване и/или разпространение – малки проекти 2025“, в частта за проекта на жалбоподателя 25SRMPE-61, за който е прието, че кандидатът е недопустим в протокол на техническата комисия- приложение към същия доклад.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него.

СЪДИЯ: